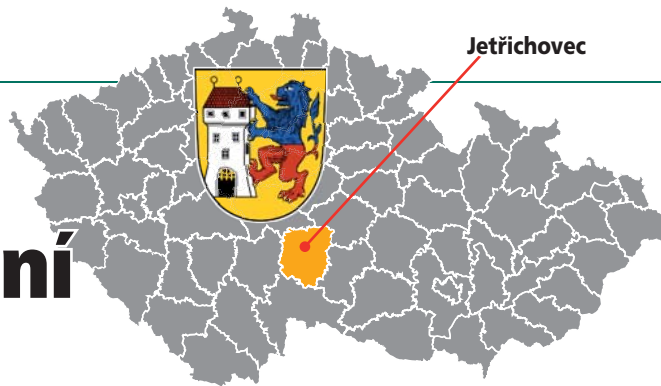

Novinka z Rakouska má vynikající uplatnění

novinka

K největším zemědělským podnikům na Pacovsku patří VOD Jetřichovec. V oblasti Českomoravské vrchoviny se zabývá kromě rostlinné také živočišnou výrobou a provozuje i bioplynovou stanici. Hospodáří na 2170 hektarech zemědělské půdy, z nichž zabírá 1840 hektarů půda orná. Celkem 330 hektarů lučních porostů slouží k produkci objemných krmiv, která jsou – spolu s píceinami z orné půdy – určena k výživě celkem 1900 kusů skotu. V chovu převážně holštýnského plemene podnik dosahuje vysoké užitkovosti. Kromě dojníc se zabývá také výkrmem býků a nechýbí ani chov prasat.

Rostlinná výroba slouží z velké míry pro produkci krmiva: na 450 hektarech je pěstována silážní kukuřice pro krmení skotu a bioplynovou stanicí a na 200 hektarech různé druhy trav pro senáže. Do bobů jako krycí plodiny je vysévána směs trav a jetelů, která dává druhým rokem tři seče. Je vhodnou předplodinou pro ozimou pšenici; další tržní plodinou je ozimá řepka. Do spektra plodin patří také jarní ječmen a brambory.

Začátky se samosběracími návěsy

Pracovníci podniku vědí, že podmínkou vysoké užitkovosti skotu je kvalitní objemné krmivo. V oblasti sklizně pícein využívají již dlouhou dobu závěsnou techniku firmy Pöttinger. První stroj se zeleným čtyřlístkem ve znaku se rozjel po polích v Jetřichovci již v létě roku 2004. Byl to tehdy největší model senážních návěsů Pöttinger – Jumbo 8000 L. Návěs

Čelně nesený žací stroj NovaCat 301 F ED alpha motion dokáže rovnoměrně kopírovat povrch pozemku i při vyšších jezdových rychlostech. Je to dáno unikátní konstrukcí závěsu alpha-motion, který se pohybuje se žacím strojem jako celek

překvapil svou výkonností při velmi jednoduché organizaci práce a značné flexibilitě. Sklízal travní senáže z luk, z porostů na orné půdě a také suchou hmotu. Také při sklizni sena a slámy se osvědčil, k čemuž napomohly stropní profily. Hned o rok později obdržel návěs Pöttinger svého menšího brášku, samosběrací návěs Faro 6300 L, který se specializoval na sklizeň suché hmoty.

Poté se flotila návěsů Pöttinger ještě rozrostla o dva stroje Faro 8000 L, díky kterým bylo možné vyřadit z provozu trojici starých dosluhujících návěsů. Sklizeň slámy a sena byla vyřešena, přičemž se výrazně zvýšila výkonnost a snížily se provozní náklady, především díky bezporuchovému fungování vozů. Sklizeň slámy a sena z luk se tak posunula na novou úroveň.

A v roce 2010 se tak stalo i v oblasti sklizně senáží a siláží, které se značně urychlily tím, že byl do provozu uveden víceúčelový návěs Jumbo 10010 L Combiline. Kromě svého velkého objemu ložné plochy a komfortním jízdním vlastnostem hydro-pneumaticky odpruženého podvozku Tridem s první a třetí říditelnou nápravou a automatickým vyrovnáváním přinesl tento vůz také automatické brousící zařízení Autocut.

Nahrnování pro pět vozů? Žádný problém

Stroje firmy Pöttinger se v podniku VOD Jetřichovec dostaly rychle do značné obliby. Kromě sběru a řezání píce bylo i sečení a shrnování postupně přenecháno technice této značky. Šetrné zacházení s píci, sklizeň kvalitního krmiva a spolehlivost byly hlavními důvody pro pořízení

Senážní návěs Pöttinger Jumbo 8000 L překvapil svou výkonností při velmi jednoduché organizaci práce a značné flexibilitě. Sklízal travní senáže z luk, z porostů na orné půdě, odvázel kukuřici od řezačky a také suchou hmotu

Tam, kde dříve byly zapotřebí shrnovače dva, stačí nyní jeden – tento zbrusu nový model firmy Pöttinger s označením TOP 1403 C. Při maximálním vysunutí předních rotorů má pracovní záběr rovných čtrnáct metrů, nejmenší záběr pak činí devět metrů

vzadu neseného žacího stroje NovaCat 305 H ED a čelního provedení NovaCat 306 F ED alfa motion, vhodně doplněných čtyřrotorovým shrnovačem Eurotop 1251.

Proč zrovna tento širokozáběrový model shrnovače? VOD Jetřichovec nyní provozuje flotilu pěti návěsů značky Pöttinger. Při sklízni pracují někdy i všechny vozy společně. Velkou měrou k tomu pomáhají právě shrnovače Pöttinger, díky jejichž výkonnosti nemusí ani flotila pěti návěsů čekat, než bude zavzlá hmotu nahnuta do řádků.

Shrnovač firmy Pöttinger Eurotop 1251 má plynule nastavitelný pracovní záběr. Vzhledem ke své celkové délce je shrnovač vybaven souvratovým managementem, díky němuž je zvedání a spouštění rotorů při obracení soupravy automatizováno.

shodným záběrem – TOP 1252 Multitast. Tento stroj má již první dva rotory poháněné hydraulicky, nicméně si zachovává osvědčenou obratnost, dobrou manévrovatelnost a snadné skládání pro přejezdy, díky čemuž je výkonný i při sklízni členitých ploch.

V prodloužené směně se s tímto shrnovačem nahnula píce běžně na výměře sedmdesáti hektarů. Úroveň zavazutí hmoty není vždy shodná, a tak si obsluhy pochvalovaly jednoduché nastavování šířky odkládaného řádku z kabiny. Tento parametr se nastavuje nezávisle na nastavení pracovního záběru stroje. Řádky byly přitom vhodně formované pro sklizeň senážními návěsy Pöttinger Jumbo. Zároveň oceňovali zemědělci z VOD Jetřichovec velice šetrné působení na píci a velmi dobrou úroveň kopírování terénu shrnovače.

spokojeni. A to po dobu celých osmi let jeho intenzivní činnosti. Každým rokem shrnul píci z 200 hektarů ozimých žit na GPS, 200 hektarů jetelotravních směsí, 200 hektarů luskovinotravních směsek ve dvou sečích, dále rovněž i z 312 hektarů trvalých travních poros-

TOP 1252 Multitast dokázal za dobu osmi let práce na VOD Jetřichovec shrnout píci do řádků na ploše více než 14 500 hektarů. Na snímku je zachycený tento shrnovač v expozici firmy Pöttinger na veletrhu Agritechnica 2019

Hybridní pohon nastupuje

Shrnovač se osvědčil natolik, že v roce 2011 byl vyměněn za nový model se

14 500 hektarů bez poruchy

S prací shrnovače TOP 1252 Multitast byli pracovníci VOD Jetřichovec velice

Od jara 2019 pracuje ve VOD Jetřichovec žací kombinace Pöttinger NovaCat A10. Je vybavena hydraulicky ovládaným stranovým posunutím, centrálním mazáním a ovládaním Power Control

TOP 1403 C disponuje hybridní technologií pohonu, osvědčenou již u předchůdců: přední dva rotory jsou poháněny hydraulicky a zadní mechanicky. Vlastní palubní hydraulický systém využívá tyto dostatečně dimenzované nádrže na olej

tů nad zemí. Obsluha této možnosti skutečně využívá a polohu prstů v průběhu dne mění," vyjádřil své zkušenosti mechanizátor podniku František Kopecký. S velkým shrnovačem pracuje traktor John Deere 6190R AutoPower s výkonem 140 kW/190 k. Nastavení a ovládání shrnovače se provádí na ISOBUS ovládacím terminálu Expert 75. Velký pracovní záběr znamená nejenom dostatečně vydatné řádky pro výkonnou sklízecí řezačku, ale i méně jízd po poli. „Pozemky jsou sklizené dříve než se starším shrnovačem; za den zvládneme zformovat řádky na 80 až 90 ha u luk a na až 110 hektarech v případě sklizně na orné půdě. A to při spotřebě pouhého jednoho až dvou litrů nafty na hektar. Také díky naší zkušené obsluze jsou zformované řádky rovnoměrné a sklízecí řezačka může pracovat bez velkých výkyvů otáček motoru," řekl spokojeně mechanizátor.

Automatika na souvracích

Jako další výhodu vidí pracovníci VOD Jetřichovec možnost plynulého nastavování šířky odkládaného řádku – tím, že z kabiny traktoru je možné hydraulicky ovládat úroveň stažení či roztažení zadní dvojice rotorů. Zkušení praktici se naučili takto regulovat rychlost zavádání píce v závislosti na sklizené plodině a průběhu počasí. A pro úplný perfekcionismus při sklizni ještě zbývá další krok – s využitím signálu GPS, poskytovaným GPS přijímačem traktoru, nechat shrnovač automaticky postupně zvedat a po otočení soupravy opět spouštět jednotlivé rotory do záběru. I tuto souvratovou

automatiku nový shrnovač Pöttinger TOP 1403 C nabízí. Umí také v klínech pozemků zvednout nejprve jeden přední rotor a teprve poté druhý rotor.

Kvalitní kopírování povrchu

Nový shrnovač TOP 1403 C umí dobře kopírovat povrch terénu i přes svůj enormní maximální pracovní záběr. Rotory shrnovače jsou za tím účelem standardně vybaveny pětikolovým podvozkem (pentagonálními koly). Nechybí ani předsunuté vodící kolečko Multitast, za které firma Pöttinger již obdržela řadu ocenění. Tento osvědčený prvek vede plynule celý rotor přes nerovnosti, a zahraňuje tak zapichování prstů hrabic do půdy a znečišťování krmiva.

Kromě těchto prvků pro spolehlivé kopírování terénu mohou být tandemové nápravy každého rotoru pře-

staveny tak, aby se nastavil vhodný příčný sklon rotorů podle podmínek. Shodně, jako i menší bratr TOP 1252 C, disponuje nový velký typ hybridní technologií pohonu: přední dva rotory jsou poháněny hydraulicky a zadní mechanicky. Rovněž i odlehčení rotorů pracuje na shodném principu: oba přední rotory jsou odlehčovány hydraulicky, zadní pak mechanicky. Intenzita odlehčování se přitom mění podle toho, jaký pracovní záběr je právě nastavený. Odlehčování snižuje namáhání rotorů, které také působí na travní drn šetrněji.

Vpředu je TOP 1403 C osazen rotory o průměru celých 3,7 m. Všechny čtyři rotory Toptech Plus jsou již z nové generace rotorů u shrnovačů, kterou zavedla firma Pöttinger do výroby na podzim roku 2017. Rotory Toptech Plus si zachovávají své konstrukční přednosti, jako je velká stabilita, daná velkým rozestupem mezi ložiskem a hrabicemi. Uložení ramen je bezúdržbové a rameno hrabic lze snadno demontovat. Mazání se provádí pomocí mazacího tuku. Z toho vyplývá jednoduchost údržby a snadné možnosti případných oprav.

Automatika překrývání záběrů

Shrnovač TOP 1403 C také přichází s novinkou: má standardně integrované automatické řízení překrývání záběrů. V průběhu zatáčení je – v závislosti na nastaveném pracovním záběru shrnovače – přední rotor uvnitř zatáčky automaticky posouván směrem dovnitř. Tím je zaručena dostatečná úroveň překrývání zadními rotory shrnovače.

V závěsu shrnovače TOP 1403 C se nachází senzory a rozvaděče, díky čemuž je při zatáčení přední rotor uvnitř zatáčky automaticky posouván směrem dovnitř. Tím je zaručena dostatečná úroveň překrývání zadními rotory shrnovače

Jakmile je zatáčka projeta a souprava se pohybuje znovu v přímém směru, je přední rotor automaticky opět posunutý směrem od středu.

Také díky této nové technologii je možné do největší míry využívat maximální pracovní záběr shrnovače. Při změně šířky shrnování je úroveň překrývání záběrů jednotlivých rotorů indikována na ovládacím panelu shrnovače. Traktor přitom nemusí být nutně vybaven senzorem, který určuje úhel natočení předních kol.

Oba přední rotory je možné pomocí hydrauliky posouvat od sebe společně, anebo posouváním měnit polohu jen jednoho rotoru na jedné straně. Díky výkyvným kolečkům je možné provádět změnu nastavení šířky shrnování i v průběhu práce. Takto se lze také šikovně vyhnout případným překážkám. Ani časté přejezdy mezi menšími loukami v členitých podmínkách nepředstavují žádné velké zdržování. TOP 1403 C si sklopí své rotory, poté přední z nich přitáhne k rámu a může vyrazit na cestu. „Skládání do transportní polohy a rozkládání nového shrnovače od firmy Pöttinger je rychlé a pohodlné, a ani jízda četnými podjezdy nám nečiní žádné problémy," vyjádřil se spokojeně mechanizátor.

Rotory Toptech Plus se díky velkému rozestupu mezi ložiskem a hrabicemi vyznačují velkou stabilitou. Uložení ramen je bezúdržbové a rameno hrabic lze snadno demontovat

Petr Beneš, foto autor a archiv